

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017
Anl. nr: 1885-90-011

Spångboda Lantbruk AB
Spångboda 117
718 91 Frövi

Tillstånd till anläggning med djurhållning, Lindesbergs kommun

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10- i B
Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Spångboda Lantbruk AB (bolaget), 556411-2992, tillstånd till fortsatt och utökad djurhållning på fastigheten Spångboda 1:21 i Lindesbergs kommun.

Tillståndet gäller för högst 3 150 platser för sugkor och högst 3 150 platser för slaktsvin.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Hantering av organiska gödselmedel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill uppstår ska detta tas om hand omedelbart.
3. Uppförande och placering av nya gödselbrunnar ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
4. Lagring av flytgödsel ska ske i behållare med fast eller flytande tak som minimerar ammoniakavgång samt förebyggs och begränsas luktstörningar.
5. För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av fastgödsel ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning, som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan.

Beslut

2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

6. Markkartering ska göras minst en gång vart tionde år. En växtnäringsbalans avseende kväve och fosfor ska upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år.
7. Spridning av organiska gödselmedel ska ske enligt en årligen upprättad gödslingsplan grundad på aktuell markkartering, grödornas behov och aktuell gödselanalys.
8. Spridning av stallgödsel får inte ske närmare vattentäkt än 50 m. Skydds zoner ska lämnas till vattendrag och vattenförande diken med hänsyn till markens lutning, minst en 20 m bred skydds zon ska dock undantas från gödselspridning. Vid spridning i direkt anslutning till vårbruket eller vid släpslangsspridning i växande gröda får dock avståndet till vattendrag och vattenförande dike minskas om spridningen kan utföras så att gödsel inte riskerar att hamna utanför åkern.
9. Vid spridning av organiska gödselmedel ska hänsyn tas till rådande och förväntade väderleksförhållanden, så att risken för näringsläckage och luktolägenheter begränsas. Spridningen ska ske under så få koncentrerade perioder som möjligt.
10. Organiska gödselmedel ska myllas eller brukas ned snarast möjligt dock senast inom 12 timmar efter spridning, såvida inte spridning sker i växande gröda.
11. Skriftliga avtal ska upprättas för hantering av stallgödsel som inte ska spridas på mark som bolaget äger eller arrenderar (egen spridningsareal). Den egna spridningsarealen samt den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till.
12. Innan förändringar i gödselhanteringen sker ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.
13. Djurstallarna ska skötas på ett sådant sätt att avgången av ammoniak förebyggs och begränsas.
14. Journal ska föras avseende spridning av gödselmedel och omfatta uppgifter om tillförd mängd, tidpunkt, skifte och typ av gröda.
15. Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallbyggnader samt spolvatten från rengöring av spridningsfordon ska samlas upp i tät behållare för omhändertagande.
16. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får inte överskrida följande värden utomhus vid bostäder:

50 dB(A) vardagar utom lördagar

kl. 07.00-18.00

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

45 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00
45 dB(A)	kvällstid	kl. 18.00–22.00
40 dB(A)	natttid	kl. 22.00–07.00

Natttid ska dessutom gälla att momentanvärden får uppgå till högst 55 dB(A) vid bostäder.

Kontroll ska minst ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller annars efter beslut av tillsynsmyndigheten. Kontroll ska ske med hjälp av närfältsmätningar och beräkningar alternativt immissionsmätningar. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå dB(A) ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer.

17. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Ämnen som kan avdunsta ska förvaras så att risken för avdunstning minimeras.

Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.

18. Om djurhållningen upphör på fastigheten ska detta meddelas i god tid till tillsynsmyndigheten.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor för:

1. nya gödselbrunnars utformning och placering (villkor 3).
2. åtgärder för att begränsa luktstörning vis närliggande bostäder på grund av gödselspridning (villkor 9).

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda utökade verksamheten ska ha satts igång senast tre år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelat tillstånd att gälla

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Nerikes Allehanda. Beslutet hålls tillgängligt hos Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen (Kungsgatan 41, Lindesberg) till och med den 28 februari 2018.

Redogörelse för ärendet**Bakgrund**

Bolaget har lämnat in en ansökan på grund av att grisproduktionen ska utökas.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 1 september 2005 bolaget tillstånd till djurhållning av gris på fastigheten Spångboda 1:21 i Lindesbergs kommun (dnr 5511-04450-2005).

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen och med de enskilda som har antagits bli särskilt berörda av verksamheten. Samrådet har skett genom möte med myndigheter samt direktinformation till närboende.

Länsstyrelsen har den 17 juni 2016 beslutat att den planerade verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 9 juni 2017. Ansökan har kungjorts i ortstidningarna Nerikes Allehanda och ETC Bergslagen och har remitterats till Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen och Länsstyrelsen. Yttranden har kommit in från Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen och Länsstyrelsen. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning

Yrkanden

Bolaget söker tillstånd för utökad verksamhet av smågrisproduktion med 1 365 djurenheter fördelat på 3 150 st suggor och 3 150 slaktsvinsplatser (rekryteringsdjur).

Bolaget yrkar på verkställighetsförordnande för att kunna göra förberedande markarbeten då dessa kan bedömas vara omfattande och för att marken ska hinna sätta sig innan byggnation. Detta minskar riskerna för sättningar i byggnaderna.

Bolaget har i ansökan presenterat två alternativ till hantering av gödsel. Alternativ 1 som innebär att flytgödsel separeras i en fast och flytande del samt alternativ 2 som innebär att gödseln separeras i tre fraktioner (mull-, slam-, och vattenfraktion). Bolaget har valt att dra tillbaka alternativ 2 och alternativ 1 är därmed det som gäller.

Förslag till villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad bolaget angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Spridning av gödsel ska ske enligt en årligen upprättad gödslingsplan, som baseras på aktuell markkartering (ej äldre än 10 år) och aktuell analys av stallgödselns innehåll av kväve och fosfor. Medelårsgivan får under en femårsperiod inte överstiga 22 kg fosfor per hektar och år. Fosfor i form av handelsgödsel får inte ges till mark med fosforklass 5.
3. Stallgödsel ska brukas ned snarast möjligt dock senast inom ett dygn som spridning skett, såvida inte spridning sker i växande gröda. Med växande gröda avses väl etablerad gröda avsedd för skörd, sådd i normal tid och med normal utsädesmängd. Om luktstörningar uppstår vid

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

- närliggande bostäder pga gödselspridning i växande gröda ska åtgärder vidtas för att begränsa störningarna i samråd med tillsynsmyndigheten.
4. Spridning av stallgödsel får inte ske närmare vattentäkt än 50 m. Skydds-zoner ska lämnas till vattendrag och vattenförande diken med hänsyn till markens lutning, minst en ca 20 m bred skydds-zon ska dock undantas från gödselspridning. Vid spridning i direkt anslutning till vårbruket eller vid släpslangsspridning i växande gröda får dock avståndet till vattendrag och vattenförande dike minskas om spridningen kan utföras så att gödsel inte riskerar att hamna utanför åkern.
 5. Transport av stallgödsel ska ske med ändamålsenliga fordon och på sådant sätt att spill inte uppkommer.
 6. Förändringar i spridningsarealen genom spridningsavtal, arrende, köp eller annat ska anmälas till tillsynsmyndigheten.
 7. Vid tillfälle då annan än bolaget utför spridningen åligger det bolaget att tillse att villkoren för spridning av stallgödsel efterlevs.
 8. Spolmöjlighet för spridningsfordon ska finnas i anslutning till gödselvårdsanläggningen. Spolvattnet ska ledas till gödselbehållare.
 9. Buller ska begränsas så att verksamheten inte ger upphov till högre ekvivalenta ljudnivå än:

50 dBA dagtid (kl 07-18)

45 dBA kvällstid (kl 18-22) och under söndag, helgdag (kl 07-18)

40 dBA nattetid (kl 22-07)

Om hörbara tonkomponenter förekommer ska ovanstående värden sänkas med 5 dB(A).

Momentana ljudnivå från anläggningen nattetid (kl. 22.00-07.00) får maximalt uppgå till 55 dB(A).

10. Lagring av bekämpningsmedel och farligt avfall ska ske under tak på ogenomsläpplig invallad yta utan avlopp. Bekämpningsmedel ska förvaras inlåsta. Påfyllning och tillredning av kemiska bekämpningsmedel ska göras på biobädd eller på platta med avrinningsmöjlighet till tät behållare. Lagring och hantering av flytande bränsle och kemiska produkter i övrigt ska ske på sådant sätt att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske.
11. Journal ska fortlöpande föras över djurhållningen och växtodlingsåtgärder på skiftesnivå avseende tillförsel av växtnäring, tillförd mängd stallgödsel, tidpunkt för spridning, typ av gröda, samt tidpunkt för eventuell nedmyllning. För gödsel som inte sprids inom den

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

egna brukningsenheten ska journal föras enligt föreskrifter från Jordbruksverket.

12. Sökande ska ha tillräckligt med spridningsareal tillgängligt, när den utökande produktionen så kräver (beräknat på 22 kg P/ha).

Bolagets beskrivning av verksamheten

Verksamheten är belägen i Spångboda ca 5 km nordost om Frövi. Inom en radie av 500 m från verksamheten finns sju bostäder.

Bolaget ansöker om tillstånd att utöka sin grisproduktion. På gården finns idag en specialiserad smågrisproduktion med ca 1 100 st. suggor i produktion. På gården finns även 1 100 st slaktsvinsplatser som används för rekryteringsdjur och icke förmedlade grisar. Utökningen innebär att antalet suggor i produktion ökar till 3 150 st suggor i produktion. Antalet slaktsvinsplatser kommer utökas till ca 3 150 st. Den utökade grisproduktionen innebär att två nya stall uppförs i nära anslutning till befintliga byggnader. Gödsellagringskapaciteten kommer att utökas så att lagringskapaciteten uppgår till 10 månaders produktion.

Beräknat arealbehov uppgår till 957,4 ha. Bolaget avser att anpassa spridningsarealen efter gödselns fosforinnehåll enligt jordbruksverkets föreskrifter, 22 kg fosfor per ha. Gårdens brukningsareal uppgår till 250 ha. Med dagens tecknade nyttjanderättsavtal uppgår tillgänglig spridningsareal till ca 400 ha. Tillgången till ytterligare spridningsareal bedöms som mycket god då en stor del av växtodlingsarealen sydost om gården idag bedrivs utan tillgång till stallgödsel. Kontakt har tagits med ett antal växtodlingslantbrukare som visat intresse för att få stallgödsel spriden på sin växtodlingsareal. Bolaget är medvetna om behovet av spridningsareal ska vara uppfyllt när gödselmängderna ökar.

Miljökonsekvensbeskrivning

Bolaget har i samband med ansökan upprättat en miljökonsekvensbeskrivning. Av denna framgår sammanfattningsvis följande:

Den planerade utökningen ska ske på fastigheten Spångboda 1:21 i Lindesbergs kommun. Den planerade byggnaden med tillhörande vägar mm kommer att beröra gårdsplaner och egna gårdsväggar samt sedan tidigare avverkad skogsmark, totalt ca 4 ha. Ca 700 meter norr om gården finns ett naturreservat.

Produktionen orsakar utsläpp till luft i form av ammoniak. Förluster uppstår i stall, vid lagring och spridning av gödsel. Bolaget har sammanställt en

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

beräkning byggt på Jordbruksverkets beräkningsprogram Stank in Mind över ammoniakförlusterna. Det finns även risk för att luktstörningar uppstår i samband med spridning av gödsel. Spridningen kommer att anpassas efter väder och vind för att minimera luktstörningar. Bolaget kommer sträva efter att sprida gödsel under sammanhängande perioder för respektive spridningsområde för att minska antalet dagar då luktstörningar kan uppstå. Vidare kommer spridning i görligaste mån att undvikas på helgdagar.

I den planerade produktionen blir gödselmängderna inklusive tvätt- och regnvatten för 3 150 st suggor i produktion med rekryteringsdjur 23 470 m³ flytgödsel per år samt 7 940 m³ fastgödsel. Flytgödseln separeras i en fast del samt i en flytande del. Lagringsbehovet för flytgödseln uppgår till ca 19 600 m³ vid 10 månaders lagring, för fastgödseln uppgår lagringsbehovet till 6 620 m³ vid 10 månaders lagring. Den större delen av gödselns fosforinnehåll kommer i den fasta fasen och den flytande fasen innehåller mer lättillgängligt kväve. Därmed kan den fosforrika fasta fasen spridas på mark med lägre fosforinnehåll.

Gödselbrunnarna kommer ha bottenfyllning och stabila svämtäcken vilket reducerar såväl lukt som ammoniakförluster under lagring. Flytgödsel och tvättvatten kommer att lagras i de befintliga behållarna samt i planerade behållare. När exakt placering av tillkommande gödselbrunnars placering är klar kommer tillsynsmyndigheten att underrättas för bedömning av platsens lämplighet. Djupströgödsel från sinsuggorna lagras på platta med tak.

Flytgödsel kommer att transporteras ut i fält med traktor och gödseltunna samt med lastbil. Längsta transportavstånd uppskattas till ca 20 km. Spridning av flytgödsel kommer att ske med slangspridare. Spridning av gödsel kommer att ske i samband med vår- och höstbruk och ca 40 % kommer att spridas i växande gröda. Spridningen kommer att anpassas efter spridningsarealens jordartsförhållanden för att minska risken för packskador. Spridningen kommer att anpassas efter väder och vind samt att spridas i samlade perioder för att minimera luktstörningar.

Gårdens spridningsareal ligger inom nitratkänsligt område enligt Jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring och enligt föreskrifterna får gödselmedel inte spridas på jordbruksmark inom känsliga områden närmare än två meter från kant som gränsar vattendrag eller sjö. Bolaget har valt att göra 6 meter breda kantzoner vilket ytterligare minskar risken för växtnäringsläckage, ofrivillig ytavrinning av jordpartiklar m.m.

Bolagets spridningsarealer ligger i avrinningsområden till fyra vattenförekomster; Ullersättersbäcken, Ässingån mellan Finnåkerssjön och

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

lillån, Lillån med utflöde i Ässingån samt Sverkestaån mellan Sörmogen och Ullersättersbäcken. Bolaget har redovisat vattendragens status enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Vattenförbrukningen för nuvarande produktion uppgår till i snitt 33 m³/dygn med ett maxuttag av 35 m³/dygn. Den tillståndssökta produktionen beräknas ha ett medeluttag på 94 m³/dygn med ett maxuttag på 100 m³/dygn. Bolaget bedömer att det utökade vattenuttaget inte kommer ha någon påverkan på omgivande vattentäkter.

De största bullerkällorna är från transporter, foderberedning och från fläktar etc. Transporterna kommer att öka till ca 1 940 st per år.

Yttranden

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen

Nämnden tillstyrker att tillstånd ges i enlighet med ansökan med kompletteringar och i huvudsak med de villkor som finns i gällande tillstånd.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att tillstånd ges för utökad grisproduktion på fastigheten Spångboda 1:21, Lindesbergs kommun. Tillståndet bör förenas med för branschen sedvanliga villkor.

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Statusrapport

Verksamheten är enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, en industriutsläppsverksamhet. Enligt 1 kap. 23 § IUF ska den som bedriver en industriutsläppsverksamhet se till att det finns en statusrapport som bland annat redovisar de föroreningar som förekommer i mark och grundvatten inom det område där verksamheten bedrivs eller avses att

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

bedrivs. En statusrapport krävs dock inte om risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom ett sådant område.

Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende risken för föroreningsskada och behovet av en statusrapport. Utredningen har visat att risken är liten för att den beskrivna industriutsläppsverksamheten medför föroreningsskada och därmed behöver inte en statusrapport upprättas.

Tillåtlighet

Industriutsläppsverksamhet

Bolagets verksamhet omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250) enligt 1 kap. 2 §. Den 15 februari 2017 togs beslut av Europeiska kommissionen angående slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris. Det innebär att Miljöprövningsdelegationen vid prövning av tillståndsvillkoren ska använda BAT-slutsatserna som referens. BAT-slutsatserna gäller parallellt med tillståndsvillkoren.

BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris innehåller generella krav på bästa tillgängliga teknik gällande till exempel uppfödning av fjäderfä och gris, uppsamling och lagring av gödsel och spridning av gödsel. Det är inte ett krav att göra precis som BAT-slutsatserna, men man ska använda sådan teknik som uppnår likvärdig eller bättre miljöeffekt. Verksamhetsutövare ska redovisa i miljörapporten samt i en tillståndsansökan hur BAT-slutsatser uppfylls.

BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris innehåller även utsläppsvärden för ammoniak per djurplats, så kallade BAT-AEL. Dessa utsläppsvärden är strikta krav vilket innebär att de inte får överskridas. Verksamheter som omfattas av kravet har fyra år på sig att minska ner sina ammoniakutsläpp så att BAT-AEL värdet uppnås.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivs i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Tillståndets omfattning

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap. 1 § samt kod 1.10-i B i miljöprövningsförordning (2013:251). Koden innebär tillståndsplikt för ”anläggning för djurhållning med

1. mer än 40 000 platser för fjäderfän
2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller
3. mer än 750 platser för suggor”

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken ska för verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde, väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Lokaliseringen av verksamheten till fastigheten Spångboda 1:21 i Lindesbergs kommun skulle få följande effekter för människors hälsa och miljön.

Det nya stallet planeras i anslutning till befintligt stall och avståndet till närmast boende är oförändrat. Verksamheten ger upphov till lukt från stallar och gödselspridning samt buller från transporter. Utsläpp till luft och vatten kan ske i samband med lagring och spridning av gödsel samt från hantering av bekämpningsmedel. Det har inte framkommit klagomål på den befintliga verksamheten. Eventuella störningar av den utökade verksamheten bedöms vara acceptabla för närboende.

Hushållningsbestämmelser

Enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken ska hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken tillämpas i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Med sådan ändring avses att verksamheten eller effekten av den har en sådan varaktighet att det ska kunna anses vara fråga om en ändrad användning av området. Bestämmelsen gäller därför inte helt tillfälliga verksamheter.

Den ansökta verksamheten är enligt Miljöprövningsdelegationen av sådan varaktighet att bestämmelserna är tillämpliga.

Området för lokaliseringen är inte av riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken. Inte heller några andra intressen enligt 3 kap. 2-9 §§ miljöbalken berörs.

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

Planförhållanden

Enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får tillstånd inte ges i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelsen inte motverkas.

Området saknar detaljplan eller områdesbestämmelser.

Samlad bedömning av lokalisering

Miljöprövningsdelegationen anser att den föreslagna lokaliseringen, med de försiktighetsmått, den hushållning med råvaror och energi samt de produktval som bolaget föreslagit, jämte ändamålsenliga villkor uppnår ändamålet med verksamheten med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Miljökvalitetsnormer

Av 2 kap. 7 § miljöbalken framgår att vid prövning av tillstånd för en verksamhet som bland annat kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljökvalitetsnorm inte följs, får verksamheten tillåtas endast under vissa förutsättningar.

Enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) bedöms vattendragen Ullersättersbäcken, Ässingån samt Sverkestaån ha måttlig ekologisk status. Flera är påverkade av övergödning. För exempelvis Ullesättersbäcken har fosforbelastning från jordbruksmark bedömts som en betydande påverkanskälla. Miljöprövningsdelegationen bedömer att om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och de åtgärder som bolaget redovisat i ansökan kommer verksamheten inte att försvåra att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås. Miljöprövningsdelegationen bedömer därmed att bolagets utsläpp inte på ett betydande sätt bidrar till att en miljökvalitetsnorm inte följs.

Miljömål

Verksamheten bedöms inte motverka möjligheten att uppnå de nationella miljömålen.

Villkor**Allmänna villkoret (villkor 1)**

Villkoret syftar till att binda sökanden vid de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning. Det innebär att sökandens

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

åtaganden och utfästelser blir bindande även om de inte kan kopplas till något specificerat villkor.

Hantering av gödsel och foder (villkor 2)

Spill av gödsel och foder kan innebära att det uppstår en påverkan på miljön eller människors hälsa och ska därför undvikas.

Nya gödselbrunnar (villkor 3)

Bolaget har angett i ansökan att när exakt placering av tillkommande gödselbrunnars placering är klar kommer tillsynsmyndigheten att underrättas. För att undvika olägenhet för närboende samt risk för miljön villkorar därför Miljöprövningsdelegationen att uppförande och placering ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Lagring av gödsel (villkor 4-5)

Lagringsbehållare ska täckas för att bland annat förhindra utsläpp av ammoniak och minska risken för lukt.

Markkartering och växtnäringsbalans (villkor 6-7)

För att minska risken för vattenförorening och minska belastningen av växtnäringsämnen anser Miljöprövningsdelegationen att gödselspridning ska anpassas efter spridningsarealernas jordartsförhållanden samt att spridning bör ske på sådant sätt att växtmaterial och mark kan utnyttja stallgödselns växtnäringsinnehåll på bästa sätt. En växtnäringsbalans visar hur mycket förluster av kväve, fosfor och kalium som verksamheten ger upphov till. Eftersom förhållandena i verksamheten förändras över tid och för att minimera förlusterna anser Miljöprövningsdelegationen att växtnäringsbalansen bör aktualiseras inom tre års intervall.

Skyddsavstånd (villkor 8)

Villkoret syftar till att undvika påverkan på vattenkvaliteten i närliggande vattentäkter samt vattendrag.

Spridning av gödsel (villkor 9-10)

Vid gödselspridning finns risk för vattenförorening, ammoniakavgång och luktolägenhet. Verksamheten ligger inom ett så kallat känsligt område enligt Statens Jordbruksverks föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring (SJVFS 2004:62) vilket bland annat innebär att särskilda regler gäller för spridning av gödsel.

För att minimera ammoniakavgång och luktproblem som uppstår i samband med spridning, bör gödseln, utom vid spridning i växande gröda, brukas ned så snabbt som möjligt. Miljöprövningsdelegationen bedömer att nedbrukning inom 12 timmar är rimligt. Faktorer som väder, vind,

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

spridningsteknik samt snabb nedbrukning av gödseln påverkar ammoniakavgången samt lukt.

Spridningsavtal (villkor 11)

I Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring finns i 8 § generella bestämmelser om att spridningsarealen får högst motsvara i genomsnitt 22 kg totalfosfor per hektar och år under en femårsperiod. I och med att sökande kommer utöka verksamheten succesivt är inte all spridningsareal säkerställd genom exempelvis arrendekontrakt. Bolaget har yrkat på ett villkor om att ha tillräckligt spridningsareal vid utökning. Bolaget villkoras därför att skriftliga avtal ska upprättas.

Information (villkor 12)

Det är viktigt att tillsynsmyndigheten får information om förändringar i gödselhantering för att möjliggöra tillsynsmyndighetens kontroll av exempelvis spridningsareal.

Utsläpp till luft (villkor 13)

För att nå de regionala miljömålen ”Ingen övergödning” och ”Bara naturlig försurning” är det viktigt att utsläppen av ammoniak minskar. I den planerade verksamheten föreligger risk för ammoniakavgång från bland annat gödseln i stallen. Genom att använda bästa möjliga teknik kan ammoniakavgången begränsas. Bolaget ska därför villkoras att djurstallarna ska skötas så att ammoniakavgång förebyggs och begränsas.

Journalföring (villkor 14)

Journalföring syftar bland annat till att sökande ska kunna visa upp för tillsynsmyndigheten att spridning av gödsel sker på miljömässigt korrekt sätt.

Tvättvatten etc (villkor 15)

Vatten som innehåller näringsämnen eller föroreningar kan ha en påverkan på yt- och grundvatten om det släpps ut i omgivningen. Sådant vatten ska därför samlas upp och lagras till dess lämpliga spridningsförhållanden råder.

Buller (villkor 16)

Buller från verksamheten kan medföra störningar för boende i närheten. Villkoret syftar till att säkerställa att störningar i form av buller från verksamheten begränsas till en acceptabel nivå.

Kemikalier (villkor 17)

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och farligt avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt.

Upphörande av verksamhet (villkor 18)

Villkoret syftar till att säkerställa att verksamheten i det fall den avslutas inte kvarlämnar avfall eller föroreningar.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen får med stöd av 19 kap. 5 § första stycket 9 och 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse.

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa villkor om åtgärder för att begränsa luktstörning vid närliggande bostäder pga. gödselspridning. Det går inte att förutsäga hur störande lukten kommer att bli. Därför måste tillsynsmyndigheten i en uppkommen situation bedöma om åtgärder eller begränsningar utöver vad som följer av villkoren i detta tillstånd måste vidtas. I och med att den exakta placeringen av gödselbrunnar inte är fastställd kan det finnas behov för tillsynsmyndigheten att villkora placering eller utformning för att undvika olägenhet för tex människor.

Mot bakgrund av ovanstående, och då villkoren kan anses vara av mindre betydelse, delegerar Miljöprövningsdelegationen till tillsynsmyndigheten att fastställa villkor inom dessa områden.

Övriga överväganden

Enligt 19 kap. 5 § första stycket 12 och 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken får Miljöprövningsdelegationen, när det finns skäl till det, förordna att tillståndet till verksamheten får tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Det har inte framförts några invändningar mot bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Med hänsyn till det och till de skäl bolaget har åberopat anser Miljöprövningsdelegationen att yrkandet om verkställighetsförordnande kan bifallas.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser sammanfattningsvis att, om föreskrivna villkor iakttas, verksamheten går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken och med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för

Beslut
2018-01-24

Dnr: 551-3574-2017

området gällande kommunala översiktsplanen. Tillstånd kan därför lämnas till verksamheten.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga beslutet ska skriva till Länsstyrelsen i Örebro län. Ange vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange beslutets diarienummer. Skriv också vilken ändring i beslutet som begärs och varför det ska ändras.

Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 28 februari 2018**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt för prövning. Ytterligare upplysningar lämnas av Länsstyrelsen.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Örebro län. I beslutet har deltagit Björn Pettersson, ordförande och Jonas Georgsson, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av Eva-Marie Jansson, miljöhandläggare.

Kopia:

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen; info@sbbergslagen.se

Naturvårdsverket; registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten; havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket; jordbruksverket@jordbruksverket.se

Aktförvarare; Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen, Kungsgatan 41,
711 30 Lindesberg